

MONITOR CHINY W ONZ

„Monitor Chiny w ONZ” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktywnością chińskiej dyplomacji na forum Organizacji Narodów Zjednoczonych ze szczególnym uwzględnieniem polityki na forum Zgromadzenia Ogólnego, Rady Bezpieczeństwa, Rady Gospodarczo-Społecznej oraz w Radzie Praw Człowieka.

DR PRZEMYSŁAW CIBOREK

OŚRODEK SPRAW AZJATYCKICH
UNIwersytet ŁÓDZKI

MONITOR CHINY W ONZ

LISTOPAD 2023

CHRL OBJĘŁA ROTACYJNĄ PREZYDENCJĘ NAD PRACAMI RB ONZ

Dyplomacja Chin w trakcie przewodniczenia prac RB ONZ w listopadzie 2023 r. szczyła się efektywnością. Jak podano było to spowodowane przyjęciem rezolucji ws. „pilnych i przedłużonych przerw humanitarnych w Strefie Gazy oraz do natychmiastowego uwolnienia zakładników”. Rezolucja RB ONZ nr 2712 posłużyła również do konsolidacji i koordynacji prac ChRL z nowymi członkami BRICS. Koordynacja stanowisk w ramach BRICS będzie kolejnym elementem oddziałującym na wzrost wpływu ChRL w ramach ONZ.

I. AKTYWNOŚĆ CHRL NA FORUM ONZ

2 listopada: Zhang Jun nt. sytuacji w Bośni i Hercegowinie. W wystąpieniu ambasadora Zhang Juna, podkreślono znaczenie suwerenności, niepodległości i integralności terytorialnej BiH. Ponadto Chiny zachęciły wszystkie grupy etniczne do wspólnego dążenia do rozwoju narodowego, poprawy dobrobytu i wzmacniania stabilności politycznej oraz społecznej. Ambasador podkreślił, że korzystanie z uprawnień bońskich budziło kontrowersje, a decyzje dotyczące spraw wewnętrznych powinny należeć do społeczeństwa. Chiny wezwały społeczność międzynarodową do większego wsparcia dla Bośni i Hercegowiny, koncentrując się na rozwoju gospodarczym i przyspieszeniu realizacji Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030. Ponadto, Chiny w tradycyjny dla siebie sposób wyrażały poparcie dla działań mających na celu utrzymanie pokoju i stabilności w regionie. W tym kontekście doceniły rolę Serbii, Chorwacji i innych krajów oraz wyraziły nadzieję, że misja EUFOR ALTHEA będzie kontynuować konstruktywną rolę w utrzymaniu bezpieczeństwa i zwalczaniu terroryzmu oraz przestępczości zorganizowanej.

6 listopada: wypowiedź Dai Binga nt. UNISFA. Ambasador poruszył kwestię sił ONZ utrzymujących pokój w regionie Abyei. Region ten jest spornym terytorium między Republiką Sudanu a Republiką Sudanu Południowego i działa tam misja United Nations Interim Security Force for Abyei (UNISFA). Przedstawiciel ChRL podkreślił konieczność znalezienia politycznego rozwiązania dla problemu Abyei. Chiny zaznaczyły, iż obecnie proces polityczny w Abyei napotyka liczne trudności, wymagając intensyfikacji międzynarodowych działań w trzech obszarach. Priorytet stanowi utrzymanie pokoju i stabilności w Abyei, zwłaszcza w kontekście

niestabilnej sytuacji w Sudanie. W celu stabilizacji kryzysu, podkreślono rolę ONZ, Unii Afrykańskiej oraz IGAD. Wezwano do bardziej sumiennego zagwarantowania bezpieczeństwa misji. W obliczu pogarszającej się sytuacji humanitarnej, wezwano do zwiększenia pomocy ze strony „tradycyjnych darczyńców”. Według Chin, kluczowym elementem ustanowienia trwałego pokoju jest rozwój stosunków międzyplemiennych, zauważając jednocześnie ograniczenie przemocy. W kontekście rozważanego przez RB ONZ przedłużenia mandatu UNISFA, Chiny wyraziły poparcie i uznanie dla roli misji w utrzymaniu stabilności, wspieraniu procesu politycznego i rozwiązywaniu konfliktów międzyplemiennych. Wezwały również Sekretariat ONZ do współpracy z krajami regionu w celu skrócenia procedur logistycznych dla UNISFA oraz zachęcały rządy Sudanu i Południowego Sudanu do podjęcia działań skutkujących ułatwieniem w realizacji mandatu misji. Jako kraj wspierający UNISFA, Chiny zobowiązały się kontynuować wkład w pokój i bezpieczeństwo w regionie.

8 listopada: wypowiedź Zhang Juna ws. kwestii działań MTK w Libii. W kontekście działań Międzynarodowego Trybunału Karnego w Libii, zgodnie z wypowiedzią Stałego Przedstawiciela ChRL przy ONZ, Pekin utrzymuje „spójne i klarowne” stanowisko, kładąc nacisk na zasady komplementarności i poszanowanie suwerenności organów sądowniczych. Podkreślono, że zapewnienie sprawiedliwości sądowej w Libii wymaga pokojowych warunków i w tym celu MTK powinien wspierać procesy polityczne i pokojowe, przestrzegając zasad samostanowienia i suwerenności Libii, unikając implementacji „rozwiązań płynących z zewnątrz”. Chiny wyraziły poparcie dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa poprzez prowadzenie dochodzeń w związku z popełnieniem najpoważniejszych międzynarodowych przestępstw, apelując jednocześnie o równość w stosowaniu prawa międzynarodowego i unikania podwójnych standardów.

9 listopada: wypowiedź Geng Shanga na nadzwyczajnym posiedzeniu RB ONZ ws. Ukrainy. Ambasador wskazał, iż atak rakietowy na obwód Doniecki spowodował liczne ofiary i zniszczenia w infrastrukturze cywilnej. Chiny ograniczyły się do wyrażenia „głębokiego zaniepokojona” tym wydarzeniem, retorycznie podkreślając, że ochrona ludności cywilnej jest nadrzędnym priorytetem zgodnie z prawem międzynarodowym humanitarnym. W tym samym tonie Chiny sprzeciwiły się przemocy wobec cywilów. Wezwano do zachowania spokoju, przestrzegania prawa międzynarodowego oraz podejmowania działań na rzecz ochrony ludności i infrastruktury cywilnej. Ponadto, Chiny zaapelowały do wszystkich stron, zwłaszcza „tych o znaczącym wpływie”, aby odegrały konstruktywną rolę w zamiast zaostrzać konfrontacje, przedłużać wojnę i zwiększać napięcia. Ponownie, retorycznie podkreślono, iż kwestii Ukrainy, Chiny zawsze opowiadały się za pokojem i dialogiem, dążąc do ułatwiania rozmów pokojowych i znalezienia politycznego rozwiązania kryzysu. Pekin wezwał strony

konfliktu i społeczność międzynarodową do intensyfikacji wysiłków dyplomatycznych i odpowiedzi na apel dotyczący budowania konsensusu w celu osiągnięcia rozejmu i przywrócenia pokoju.

10 listopada: wypowiedź Zhang Juna na nadzwyczajnym posiedzeniu RB ONZ ws. kwestii izraelsko-palestyńskiej. Ambasador ChRL wyraził poparcie dla słów sekretarza generalnego ONZ Antonio Guterresa, który określił walki na Bliskim Wschodzie nie kryzysem humanitarnym a kryzysem człowieczeństwa. Zhang Jun odniósł się do spotkania z przedstawicielami Palestyny i innych krajów arabskich oraz Organizacji Współpracy Islamskiej, występując w roli rotacyjnego przewodniczącego RB ONZ. Wspomniane wyżej strony podkreśliły oczekiwanie, iż RB ONZ będzie w końcu w stanie podjąć skuteczne działania. Ambasador ChRL wezwał do „zlikwidowania obstrukcji i ingerencji niektórych poselstw” w celu podjęcia natychmiastowych, odpowiedzialnych i znaczących działań w celu „utrzymania sprawiedliwości i pokoju”. Zhang Jun wezwał „główne mocarstwo, który ma wyjątkowy wpływ na wprowadzenie zawieszenia broni i zakończenie walk”, do odłożenia na bok wszelkich „względów geopolitycznych i podwójnych standardów”. Ponadto przedstawiciel ChRL wezwał Izrael do ograniczenia nasilającej się przemocy wobec ludzi znajdujących się na obszarze Zachodniego Brzegu.

14 listopada: stanowisko ChRL podczas briefingu RB ONZ nt. pracy policji i służb pokojowych ONZ. Zhang Jun podkreślił konieczność reformy obecnie ukonstytuowanych mandatów misji pokojowych ONZ ze względu na „dynamikę zmian” w państwie przyjmującym (zob.kom.).

15 listopada: wyjaśnienie sposobu głosowania dyplomacji ChRL nad rezolucją RB ONZ ws. kwestii izraelsko-palestyńskiej. Zhang Jun zaznaczył, iż RB ONZ zdołała przyjąć swoją pierwszą rezolucję skupiającą się na kwestiach humanitarnych i ochronie dzieci dopiero po 40 dniach od wybuchu nowej odłogi konfliktu palestyńsko-izraelskiego. Podkreślił, iż „powodów znanym wszystkim, a w szczególności z powtarzającej się i uporczywej obstrukcji stałego członka Rady” przedmiotowa rezolucja może służyć jedynie jako pierwszy krok w oparciu o minimalny konsensus. Przedstawiciel ChRL ponownie retorycznie wyraził zaniepokojenie i zdecydowany sprzeciw wobec jawnych naruszeń międzynarodowego prawa humanitarnego. Ponadto dyplomacja ChRL wsparła „uzasadnione obawy” Federacji Rosyjskiej w kwestii wdrażania, monitorowania i raportowania postanowień RB ONZ. ChRL ponownie wezwała do „ożywienia perspektyw” wdrożenia rozwiązania dwupaństwowego w celu „kompleksowego, sprawiedliwego i trwałego rozwiązania kwestii palestyńskiej”.

16 listopada: wypowiedź Dai Binga nt. UNITAMS. Przedstawiciel ChRL wyraził ubolewanie nad trwającym konfliktem w Sudanie. Wyraził również poparcie dla udziału Unii Afrykańskiej i IGAD w procesie mediacji. Dyplomata Chin wyraził

również uznanie za wysiłki Arabii Saudyjskiej, Sudanu Południowego, Egiptu oraz Czadu w celu ograniczenia konfliktu. ChRL podkreśliło stale zmieniającą się sytuację na miejscu i wystosowała list do sekretarza generalnego Antonio Guterresa w którym Pekin zaproponował „przeгляд strategiczny UNITAMS”. ChRL ma nadzieję, iż wnioski płynące z „przeгляdu” uwzględnią opinie zgłaszane przez władze sudańskie, Unię Afrykańską i IGAD i będą zaimplementowane. W związku z powyższym, Chiny kategorycznie wezwały do „unikania narzucania rozwiązań z zewnątrz”.

20 listopada: otwarta debata RB ONZ nt. promocji pokoju poprzez wzajemny rozwój. Debata została zwołana dzięki inicjatywie ChRL. Zhang Jun, stały przedstawiciel ChRL przy ONZ określił pokój, rozwój i prawa człowieka jako główne filary Organizacji. Dyplomata ChRL podkreślił nierozzerwalność pokoju i rozwoju. W tym celu dyplomacja ChRL wyznaczyła trzy główne cele dla społeczności międzynarodowej (zob. kom.).

21 listopada: postulaty ChRL w ramach briefingu RB ONZ na temat sytuacji humanitarnej na Ukrainie. Geng Shuang podkreślił „niezmienne i jasne” stanowisko Chin, które wezwało wszystkie strony do powzięcia dialogu. Chiny wyraziły gotowość do wsparcia dialogu oraz zawieszenia broni. Przedstawiciel ChRL podkreślił dramatyczną sytuację humanitarną spowodowaną brakiem dostępu wielu mieszkańców regionów objętych konfliktem do wody, elektryczności i ogrzewania. Zaznaczył również, iż przedłużający się konflikt nie jest w interesie żadnej ze stron, a państwa rozwijające się w szczególności narażone są na skutki uboczne tego konfliktu. ChRL wezwała społeczność międzynarodową do działania, a w szczególności „kraje o dużym wpływie”, które według Chin powinny odegrać aktywną rolę w zapobieganiu dalszego rozprzestrzeniania się skutków ubocznych kryzysu i skierowania sprawy „na właściwe tory politycznego rozstrzygnięcia”, co powinno być zrobione już wcześniej.

22 listopada: stanowisko ChRL podczas briefingu RB ONZ ws. sytuacji na Bliskim Wschodzie. Zhang Jun powtórzył stanowisko ChRL zgodnie z którym wezwano do wdrożenia rezolucji RB ONZ nr 2712, zaprzestania przez Izrael operacji wojskowych szkodzących ludności cywilnej i znieść blokadę Strefy Gazy. Wezwano pozostałych członków Rady do wzięcia odpowiedzialnego i znaczącego stanowiska w konflikcie palestyńsko-izraelskim a ONZ powinna odgrywać aktywną rolę w konsolidacji międzynarodowego konsensusu i przyspieszyć proces pokojowy.

27 listopada: stanowisko ChRL w trakcie briefingu RB ONZ ws. kwestii nuklearnej na Półwyspie Koreańskim. Geng Shuang wyraził zaniepokojenie eskalacją antagonizmów i konfrontacji wynikających z wystrzelenia przez Koreę Północną raket pierwszego satelity szpiegowskiego. W tym kontekście Chiny

zwróciły uwagę na niepodzielność bezpieczeństwa, czyli brak możliwości na realizację dążenia do własnego absolutnego bezpieczeństwa kosztem innych państw. Chiny wskazały również na brak wdrożenia efektywnego mechanizmu pokojowego po wojnie koreańskiej oraz wzmocnienie sojuszy USA w regionie Półwyspu, prowadząc do wzrostu napięć i sprowokowania „konfrontacji blokowej”. ChRL wezwały do wznowienia negocjacji celem budowania zaufania i zauważyły, iż Waszyngton miał być „autentycznie zaangażowany w bezwarunkowy dialog z KRLD”, niemniej, aby twierdzenie to było prawdą, Stany Zjednoczone muszą powstrzymać się od wywierania nacisku na KRLD, odchodząc od pomysłu realizacji wspólnych ćwiczeń wojskowych w regionie. ChRL zaproponowała, aby kwestie humanitarne były punktem wyjścia do budowania zaufania i wznowienia dialogu. Przedstawiono w tej sprawie odpowiedni projekt rezolucji, którego głównymi autorami są Chińska Republika Ludowa oraz Federacja Rosyjska. Chiny wezwały RB ONZ do większego zaangażowania w utrzymanie pokoju i bezpieczeństwa na półwyspie, odchodząc od sankcji. Według Chin, ułatwienie wdrożenia rozwiązania politycznego przez Radę będzie stanowić klucz do „zachowania reputacji i autorytetu Rady”.

II. SPRAWY DOTYCZĄCE CHRL W KONTEKŚCIE ONZ

3 listopada: spotkanie Wang Yi - Ian Borg. Spotkanie szefów resortów dyplomacji ChRL i Malty w Pekinie dotyczyło rozwoju współpracy dwustronnej. Borg przybył do Chin na piątą edycję China International Import Expo w Szanghaju. W trakcie rozmów dwustronnych, obaj dyplomaci zgodzili się co do aktywnej współpracy w ramach inicjatywy Pasa i Szlaku. Wang Yi wyraził nadzieję, iż Malta będzie odgrywać rolę pomostu łączącego Chiny z UE i będzie zachęcać UE do prowadzenia bardziej obiektywnej i racjonalnej polityki wobec Chin. Borg podkreślił, iż Malta pozostaje „przyjacielem Chin w Europie” i będzie nadal odgrywać pozytywną rolę w promowaniu stosunków UE-Chiny.

8 listopada: wypowiedź Wang Yi na Sympozjum Globalnej Współpracy Morskiej i Oceanów 2023. W kontekście ONZ i napięć na Morzu Południowochińskim, szczególną uwagę zwracają uwagi szefa chińskiej dyplomacji dotyczącej Konwencji Narodów Zjednoczonych o Prawie Morza (UNCLOS). Wang Yi zaznaczył, iż „Chiny będą nadal w pełni uczestniczyć w formułowaniu przepisów morskich, wdrażaniu mechanizmów zarządzania w ramach ONZ oraz wypełniać swoje zobowiązania w ramach UNCLOS (...) jednakże po prawie 30 latach obowiązywania Konwencji, prawo morza stoi przed wieloma nowymi problemami i wyzwaniem”. Ponadto wezwał

zainteresowane kraje do „poszukiwaniu prawdy w faktach” i „nadażania za duchem czasu”, aby uczynić UNCLOS bardziej solidną i sprawiedliwą. Prawdopodobnie stanowi to zapowiedź szeregu chińskich propozycji celem reform międzynarodowych porozumień, która miałyby odzwierciedlać rosnące wpływy ChRL w Organizacji.

15 listopada: Xi Jinping z oficjalną wizytą państwową w USA; Xi Jinping uczestniczył w szczycie APEC w San Francisco. Obszernych informacji nt. przedmiotowego zakresu rozmów Joe Bidena z Xi Jinpingiem udzielił szef chińskiej dyplomacji Wang Yi. Wang Yi podkreślał, iż jest to strategicznie i historycznie ważne spotkanie, które zapewniło powrót do zarządzania w kwestiach ważnych z perspektywy stosunków bilateralnych jak i spraw mających wpływ na globalne zarządzanie. Wobec powyższego obie strony wznowiły współpracę w obszarze komunikacji wojskowej najwyższego szczebla, wznowiły współpracę w celu globalnego nielegalnego wytwarzania i handlu narkotykami oraz m.in. poruszyły kwestie związane z ochroną środowiska i koordynacji działań globalnych w związku z nadchodzącą konferencją klimatyczną ONZ COP28 a także kwestie związane z zarządzaniem sztuczną inteligencją. Ponadto poruszano szereg spornych i delikatnych kwestii jak zaangażowanie USA na Indo-Pacyfiku, kwestia Tajwanu a także kwestie napięć handlowych i zgodnie z chińskim przekazem „tłumienie postępu technologicznego Chin”.

20 listopada: Wang Yi spotyka się z delegacją arabsko-islamskich ministrów spraw zagranicznych. Szef delegacji ChRL spotkał się ze swoimi odpowiednikami z Arabii Saudyjskiej, Jordanii, Egiptu, Indonezji, Palestyny oraz z sekretarzem generalnym Organizacji Współpracy Islamskiej. Wang Yi podkreślił, iż znaczący jest fakt, że delegaci jako pierwszy etap swojej podróży w celu mediacji międzynarodowej, wybrali właśnie Chiny. Dyplomata ChRL zaznaczył również, iż Chiny zawsze będą stały na straży „słusznych praw i interesów” krajów arabskich i islamskich oraz będą zdecydowanie wspierały „słuszną sprawę narodu palestyńskiego”, aby przywrócić mu uzasadnione prawa i interesy narodowe. Delegaci przybyli do Pekinu docenili wysiłki ChRL w rotacyjnej prezydencji RB ONZ w ułatwieniu przyjęcia pierwszej rezolucji Rady od wybuchu obecnej fazy konfliktu palestyńsko-izraelskiego. Wyrażono również oczekiwanie co do ściślejszej koordynacji z Chinami w ramach ONZ oraz promocji ustanowienia niepodległego państwa palestyńskiego w oparciu o rozwiązanie dwupaństwowe.

21 listopada: koordynacja rozwiązania kwestii izraelsko-palestyńskiej w ramach BRICS. Xi Jinping wziął udział w nadzwyczajnym wirtualnym szczycie BRICS poświęconym kwestiom Bliskiego Wschodu. Oprócz wyrażenia

zaniepokojenia Pekinu, opisu obecnej katastrofy humanitarnej w Strefie Gazy, podkreśleniu zaangażowania politycznego oraz finansowego Chin oraz istoty przyjęcia rezolucji RB ONZ 2712, Xi wezwał do „skoordynowania stanowisk i działań w sprawie konfliktu palestyńsko-izraelskiego”. Według przewodniczącego ChRL, będzie stanowić to dobry początek zacieśnienia współpracy w ramach BRICS po dołączeniu kilku nowych członków.

24 listopada: spotkanie Wang Yi – Catherine Colonna. Podczas spotkania szefa chińskiego MSZ z francuską minister Europejskich i Spraw Zagranicznych, poruszono wiele istotnych kwestii związanych nie tylko w ramach relacji bilateralnych, ale przede wszystkim w stosunkach UE-Chiny. Miało to naturalnie związek z przypadającym na 7 grudnia 2023 roku szczytem UE-Chiny w Pekinie. Wang Yi stwierdził, iż Chiny i Europa „powinny stać się praktykami multilateralizmu” oraz „trzymać się rozwiązywania kryzysów poprzez dialog i negocjacje”. Ponadto Wang Yi wyraźnie podkreślił, iż Chiny i Europa powinny stać się promotorami dialogu między cywilizacjami. Powiedział również, iż Francja jako główny kraj UE (sic!), popiera strategiczną autonomię UE i są gotowe kontynuować współpracę z Francją w celu osiągnięcia prężnego rozwoju stosunków Chiny-UE.

28 listopada: spotkanie Wang Yi – Antonio Guterres. Szef MSZ ChRL spotkał się z sekretarzem generalnym ONZ w siedzibie głównej Organizacji w Nowym Jorku. Dyplomata ChRL powiedział, że opinia publiczna skupia się obecnie głównie na konflikcie palestyńsko-izraelskim i śledzi działania ONZ w tym kontekście. Wyraził on również stanowisko Chin na temat obecnego konfliktu na Bliskim Wschodzie. ChRL wezwało ONZ do odegrania wiodącej roli we wznowieniu działań, które miałyby doprowadzić do implementacji rozwiązania dwupaństwowego. Guterres docenił konstruktywną rolę ChRL w promowaniu politycznego rozwiązania kwestii palestyńsko-izraelskiej i złagodzenia kryzysu humanitarnego podczas rotacyjnej prezydencji Chin w RB ONZ.

29 listopada: list gratulacyjny Xi Jinpinga z okazji Międzynarodowego Dnia Solidarności z Narodem Palestyńskim. Prezydent Xi Jinping podkreślił, że główną przyczyną konfliktu izraelsko-palestyńskiego jest fakt, iż „realizacja uzasadnionego narodowego prawa Palestyńczyków do utworzenia niezależnego państwa palestyńskiego została od dawna odkładana”. Bez bezpieczeństwa dla wszystkich nie ma trwałego bezpieczeństwa, czego nauczono się z cyklu konfliktów izraelsko-palestyńskich. Zaznaczył, iż RB ONZ musi wziąć na siebie swoją odpowiedzialność i zrobić wszystko, aby doprowadzić do zawieszenia broni, chronić ludność cywilną i zakończyć katastrofę humanitarną. Wyraźnie podkreślił, iż „fundamentalnym

rozwiązaniem kwestii Palestyny jest utworzenie niepodległego państwa palestyńskiego, które cieszy się pełną suwerennością w oparciu o granice z 1967 r. i ma Jerozolimę Wschodnią jako swoją stolicę”. Przewodniczący w tym kontekście promował Globalną Inicjatywę Bezpieczeństwa i wyraził zdanie, iż spory i nieporozumienia między narodami powinny być rozwiązywane poprzez dialog i konsultacje. Wezwał społeczność międzynarodową do implementacji rozwiązania dwupaństwowego, które Chiny zdecydowanie popierają.

KOMENTARZ

1. Chiny, budujące własne wpływy w państwach rozwijających się, starają się wyznaczyć nowe kierunki dla w realizacji misji pokojowych ONZ. Pekin konsekwentnie podkreśla ideę nienaruszalności suwerenności państw, skupiając się na przekonaniu, że to rządy krajów przyjmujących powinny odgrywać kluczową rolę w realizacji zadań, a nie misje pokojowe wprowadzające zewnętrzne rozwiązania, które w narracji ChRL mogą lub w ogóle nie odpowiadają „warunkom krajowym”. W kontekście postulatu dotyczącego „realistycznych mandatów” dla misji pokojowych, Chiny dążą do tego, aby zadania stawiane misjami ONZ były możliwe do zrealizowania i skoncentrowane na politycznym rozstrzygnięciu konfliktów. Takie ujęcie problemu wskazuje na zbieżność z jednym z głównych postulatów w ramach chińskiej globalnej inicjatywy na rzecz bezpieczeństwa (GSI). Tym samym ChRL będzie starać się włączyć „własne pomysły” do agendy międzynarodowej. Ponadto, Chiny dążą do tego, aby misje te respektowały nienaruszalność suwerenności państw, co w teorii ma być fundamentem dla utrzymania stabilnych partnerstw z krajami gospodarzami. W praktyce jest to wypełnienie kolejnego z postulatów GSI, dotyczącego niepodległości i suwerenności terytorialnej, służącej *de facto* zabezpieczeniu interesów ChRL. To podejście motywowane jest kwestią Tajwanu, która przez Pekin uważana jest za kwestię wewnętrzną. Ponadto, jednym z kluczowych postulatów Chin jest również wzmacnianie zdolności do rozwoju krajów przyjmujących. Ponownie, w teorii wspieranie państw Globalnego Południa w ich rozwoju to inicjatywa – zdaniem strony chińskiej – mająca na celu zachowanie elastyczności i skuteczności misji. W praktyce, przy aprobacie sekretarza generalnego ONZ Antonio Guterresa, będzie to oznaczać włączenie globalnej inicjatywy rozwoju (GDI) do strategii rozwojowej państw rozwijających się, afiliowanej przez ONZ. Wypełni to dążenie Pekinu do włączenia

chińskich inicjatyw w szerszą, międzynarodowo i instytucjonalnie akceptowaną narrację. Odnosząc się do realizacji misji pokojowych - Chiny - kreujące się na obrońcę praw państw rozwijających się w ONZ, będą dążyć do wprowadzania odpowiednich zmian poprzez planowanie faz przejściowych misji, kończąc na ewaluacji i ocenie ich wyników. Kolejną kwestią poruszoną przez Chiny było bezpieczeństwo funkcjonariuszy biorących udział w misjach pokojowych ONZ. Stanowi to kolejny obszar, gdzie w teorii Chiny postulują pełną implementację rezolucji Rady Bezpieczeństwa w celu lepszej ochrony tych, którzy pełnią misje w imię pokoju. W praktyce ponownie należy odwołać się do dokumentu koncepcyjnego GSI, gdzie zobowiązano się do przestrzegania zasad i celów Karty Narodów Zjednoczonych. Jednakże, nacisk kładzie się również na współpracę z krajami gospodarzami, zgodnie z ich suwerennymi decyzjami w kwestii bezpieczeństwa. Równie ważnym dla międzynarodowego *public relations* ChRL stało się wykorzystanie roli kobiecych funkcjonariuszy pokojowych, gdyż stanowiło to kolejną kluczową kwestię w sześciopunktowej gradacji postulatów na forum ONZ. Chiny, przynajmniej w teorii, aktywnie starają się wspierać równość szans, zarówno w rekrutacji, jak i w awansach kobiet na wyższe stanowiska związane z zarządzaniem zasobami ludzkimi. Ostatni punkt dotyczył nowych technologii, gdzie główny nacisk Chin ogniskował się wokół kwestii respektowania suwerenności i własności krajów w dziedzinie IT, unikanie szkód i nadużyć związanych z nowymi technologiami oraz ustanowienie mechanizmów odpowiedzialności. Należy podkreślić, iż powyższy postulat również jest zgodny z niedawno ogłoszoną globalną inicjatywą Chin ds. zarządzania sztuczną inteligencją (GAIGI). Implementacja tej propozycji miałaby również być nacelowana na zwiększenie „międzynarodowej cyrkulacji” chińskiej inicjatywy, zaprezentowanej przez Xi Jinpinga podczas III Forum Współpracy Międzynarodowej Pasa i Szlaku w październiku 2023 roku.

2. Otwarta debata RB ONZ nt. promocji pokoju poprzez wzajemny rozwój, zwołana dzięki inicjatywie ChRL. Wykorzystując rotacyjne przewodnictwo nad pracami RB ONZ, ChRL zwołała otwartą debatę dotyczącą wieloletniego postulatu ChRL, tj. działań w celu osiągnięcia pokoju przy wykorzystaniu wzajemnego, wielostronnego rozwoju społeczno-gospodarczego. Zhang Jun, stały przedstawiciel ChRL przy ONZ określił pokój, rozwój i prawa człowieka jako główne filary Organizacji. Dyplomata ChRL podkreślił nierozzerwalność pokoju i rozwoju. W tym celu dyplomacja ChRL wyznaczyła trzy główne cele dla społeczności międzynarodowej. Pierwszym z nich określono osiągnięcie niezbędnego, inkluzywnego i zrównoważonego rozwoju, który stanowiłby podstawę do utrzymania pokoju i stabilności państw. Jak zauważył dyplomata ChRL, większość debat w ramach RB ONZ odbywa się nad sprawami dotyczącymi

państw słabiej rozwiniętych. W tym kontekście, ChRL wezwała do wsparcia w kwestiach: rozwoju rolnictwa, przemysłu, infrastruktury, opieki zdrowotnej oraz dostępu do usług publicznych. Jako drugą, kluczową kwestią zostało zaliczone osiągnięcie wzajemnego szacunku i wspólnego rozwoju. Ponownie nie mówiąc wprost Zhang Jun oskarżył „niektóre kraje” o wykorzystanie demokracji i praw człowieka jako pretekstu do rażącej ingerencji w wewnętrzne sprawy innych państw, narzucając nawet modele rządzenia (sic!). Według dyplomacji ChRL, takie praktyki doprowadziły do przedłużających się niepokojów w niektórych regionach. Innymi słowy, „zachodnia koalicja” pod przewodnictwem USA została oskarżona o doprowadzenie i podsycanie szeregu konfliktów międzynarodowych, wyraźnie implikując ich współodpowiedzialność za konflikty na Ukrainie i na Bliskim Wschodzie. W tym Zhang Jun podkreślił różnorodność kulturową, historyczną oraz wskazał na „różne uwarunkowania krajowe”. To z kolei zgodnie z prowadzoną przez ChRL narracją jest podstawą do „wyboru własnej ścieżki rozwoju” oraz „formułowaniu własnej strategii rozwoju”. Pozostając w tematyce różnorodności kulturowo-historycznej, dyplomata ChRL podkreślił „odwieczną nierówność i brak równowagi w rozwoju między Północą a Południem”, która ma „nieodłączną przyczynę historyczną”. Zhang Jun implikował tym samym fakty historyczne związane z zachodnim kolonializmem oraz idącą za tym - według Pekinu - odpowiedzialność za udzielenie pomocy rozwojowej, w ramach zadośćuczynienia „historycznych krzywd”. Postulat ten coraz częściej stanowi argument w narracji ChRL na forum ONZ, mając za zadanie dalszą polaryzację Północy z Południem na gruncie retorycznym i ideologicznym, czego beneficjentem stałyby się Chiny. Trzecią kwestią poruszoną przez Zhang Juna stanowiło osiągnięcie wspólnego rozwoju i bezpieczeństwa oraz budowania społeczności międzynarodowej sprzyjającej rozwojowi. Ten punkt odnosił się do uczestnictwa krajów rozwijających się w procesie globalizacji, który ChRL ocenia krytycznie, gdyż według Pekinu kraje te zostały zmarginalizowane i ograniczone do „dolnego końca globalnego łańcucha dostaw”. Winnym takiemu stanowi rzeczy miały być „trwające konflikty geopolityczne oraz skutki uboczne nieodpowiedzialnej polityki finansowej wielkiego mocarstwa”. Po raz kolejny, w sposób zawołany dyplomata ChRL atakował głównie Stany Zjednoczone, obwiniając Waszyngton za wykorzystywanie i bierność w stosunku do dylematów rozwojowych w państwach postkolonialnych. Jest to naturalnie nadużycie, gdyż takim zabiegiem retorycznym, ChRL obwinia większość państw rozwiniętych, które faktycznie w przeszłości były kolonizatorami (Wielka Brytania, Francja, Hiszpania oraz w mniejszym stopniu Portugalia, Holandia, Belgia oraz Niemcy) a obecnie w oczach

Pekinu i coraz częściej w mniemaniu państw rozwiniętych, stanowią „zachodnią koalicję” pod przewodnictwem USA.

Podsumowując własną wypowiedź, Zhang Jun uznał, iż Chiny wnoszą obecnie istotny wkład w budowę pokoju na świecie, przyczyniając się do globalnego rozwoju i broniąc porządku światowego. Przedstawiciel ChRL z przekonaniem podkreślił również, iż chińska modernizacja nadal będzie przynosić Chinom rozwój, ale także stworzy nowe możliwości rozwoju dla państw na całym świecie. W tym kontekście Zhang Jun dokonał promocji Globalnej Inicjatywy na rzecz Rozwoju (GDI) oraz Globalnej Inicjatywy Bezpieczeństwa (GSI), które miałyby posłużyć jako „konkretne przykłady koncepcji rozwoju na rzecz pokoju” i stanowić element promocji chińskich rozwiązań w zakresie postępu globalnego rozwoju i wspólnego bezpieczeństwa. Co ciekawe, Zhang Jun odnosił się do dwóch z czterech globalnych inicjatyw zaproponowanych przez Xi Jinpinga. Jak można przypuszczać, był to zabieg celowy. Zainicjowanie wielu inicjatyw z różnych obszarów funkcjonowania państwa ma za zadanie zwiększenie powodzenia chińskiej dyplomacji w zakresie międzynarodowej adaptacji narracji płynących z Pekinu. Dowolna selektywność w tym kontekście ma pozwolić partnerowi państwowemu na jasne określenie priorytetów współpracy z Pekinem w celu ograniczenia wielu medialnych rozczarowań w stosunkach bilateralnych, jakich byliśmy świadkiem m.in. w realizowaniu współpracy pod parasolem multilateralnym w regionie Europy Środkowej i Wschodniej w ramach mechanizmu 16+1.

**OŚRODEK SPRAW
AZJATYCKICH**
Uniwersytet Łódzki

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

